

MOTTATT

04 SEPT 2014

BÆRUM KOMMUNE
RÅDMANNEN

Dato: 27.08.2014 Arkivkode: N-000 Bilag nr: Arkivsak ID: 14/19167 J.post ID: 14/155411
Saksbehandler: Ingunn Stuvøy

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Sektorutvalg frivillighet idrett kultur og kirke	23.09.2014	

LOV OM STEDSNAVN - HØRING - FORSLAG TIL ENDRING

VIKTIGE PUNKTER I SAKEN:

Kulturdepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til endring i stedsnavnloven. Forslaget til lovendringer følger opp Innst. S.nr. 124 (2008-2009) fra familie- og kultur komiteen fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker (H) og Olemich Thommessen (H).

I dag kan ikke skrivemåten av navn på et gårdsbruk avgjøres av grunneier, hvis navnet språklig og geografisk er identisk med et gammelt gårdsnavn. Departementet foreslår å forandre loven slik at eieren av et gårdsbruk får rett til å bestemme skrivemåten av bruksnavnet (navnet på bruket) også når det er identisk med et nedarvet gårdsnavn. Forslaget til endring er så omfattende at det er aktuelt å foreslå ny lov. Høringsfrist er 2. september 2014.

Stedsnavnloven skiller skarpt mellom bruksnavn og gårdsnavn. En viktig regel til nå har vært at når et bruksnavn (navnet på et bruk, ofte er det flere bruk under en gård) er identisk med navn til gården bruket ligger under, skal det skrives som gårdsnavnet den er utledet av. Disse bruksnavnene har altså det samme vernet som gårdsnavn. Målet med lovrevisjonen er å oppheve denne regelen og å overføre det avgjørende ordet i saker som gjelder skrivemåten av bruksnavn (navn på bruket) fra Statens kartverk til eier eller fester. 16. april 2012 ble et høringsnotat om forslag til endring i lov om stedsnavn 18. mai 1990 nr 11 sendt ut på høring. Bærum kommune svarte i sin høringsuttalelse:

Slik vi har forstått ovennevnte brev er det som benevnes som gårdsnavn her, det vi vanligvis kaller stedsnavn. Vi bruker gårdsnavnet Vøyen som eksempel. Under Vøyen var det to bruk; Østre Vøyen og Vestre Vøyen. Disse to gårdsbrukene kan etter lovendring forandre bruksnavn og stavemåte, dersom det kan dokumenteres at navnet har vært i offentlig bruk. Men gårdsnavnet (stedsnavnet) Vøyen kan ikke endres. Vi har ingen merknad til en slik endring i lovteksten.

Bærum kommune støttet altså lovendringsforslaget. Høringsforslaget som ble sendt ut i 2012 fikk inn 76 hørings svar. De fleste av høringsinstansene ville ha loven som den var, og gikk mot endringsforslaget. Daværende regjering gikk ikke videre med saken. Med dagens

regjering er forslaget tatt opp igjen i en noe mer omfattende form enn sist, som nå også omfatter andre, mindre språklig opprydninger.

Hovedideen til lovendringen er: Navn på gårdsbruk eller eiendom under et gårdsnummer skal få den skrivemåten grunneier eller fester ønsker, så lenge han kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk.

På bygdene var det helt til slutten av 1800-tallet uvanlig med faste etternavn. Da lov om personnavn ble vedtatt i 1923, ble det påbudt med faste etternavn. Mange tok gårdsnavn som etternavn. Tall tyder på at ca. 70 prosent av nordmenn i dag har etternavn av gårdsnavn. Sammenhengen mellom gårdsnavn og etternavn er slik at etternavnsfunksjonen er nyere og ofte har en forvansket skrivemåte som Moe, Dahl osv., mens det opprinnelige gårdsnavnet i nedarvet lokal uttale er Mo, Dal osv. og har et meningsinnhold som skal formidles med offisiell rettskrivning. Stedsnavn er en del av vår felles kulturarv, som gir opplysninger både terreng, ferdselsårer, dyre- og planteliv.

Stedsnavn og etternavn tilhører to adskilte lovgivingsområder og stedsnavnsloven regulerer dermed ikke valg av etternavn, heller ikke skrivemåten av det. Etternavn tilhører den privatrettslige sfære, mens stedsnavn, herunder navnet på bruk, er definert under stedsnavnsloven, som til nå har hatt en offentlig regulering av navnet, vel og merke der gårds- og bruksnavn har overensstemmende navn. Ved nye navn har eier kunnet avgjøre skrivemåten på gårdsbruket.

Konsekvensen av forslag til lovendring er at bruksnavn blir en del av råderetten til hver enkelt eier eller fester. Forslaget til lovendring styrker kontrollen som eier eller fester har over bruksnavnet. Rådmannen finner at hensynet til eiers rett til selv å bestemme et bruksnavns skrivemåte skal veie tungt. Rådmannen innstiller derfor på å støtte forslaget til ny stedsnavnlov.

Forslag til vedtak:

Bærum kommune støtter forslaget til endring av stedsnavnloven.

Erik Kjeldstadli

Jan Willy Mundal

Jil oriendering.

Føreløpig i alle

behandel. Etter sender
vedtak høvingsdole.

Hilse

Jørgunn

Skredder
m 97 07 1429